

Seksuaalinen häirintä

Luennon sisältö

- Seksuaalinen häirintä
 - Mitä se on?
 - Kuka voi häiritä ja ketä?
 - Voiko häirintään syyllistyä tietämättään?
 - Mikä on huumorin ja häirinnän ero?
 - Mitä tehdä, jos kohtaa seksuaalista häirintää?

Seksuaalinen häirintä

- Seksuaalista häirintää voi kokea kuka tahansa, samoin sitä voi tehdä kuka tahansa.
 - Ei rajaudu sukupuoleen tai seksuaaliseen identiteettiin
 - Pääsääntöisesti läpi historian kuitenkin kohdistunut selvästi enemmän naisiin

Tehtävä 1: Mitä seksuaalinen häirintä voi olla?

- ”Eikä ne mitään hämärän rajamaita oo, se on häirintää jos kysymättä kourit mun vartaloo” (Vesala: Nyt kommentoin)
- **Mitä muuta on seksuaalinen häirintä? Voiko häirintään syyllistyä tietämättään? Mikä on huumorin ja häirinnän ero?**
 - Miettikää hetki yksin tai pienissä ryhmissä.

Seksuaalinen häirintä voi ilmetä ainakin seuraavin tavoin:

- Seksuaalisesti vihjailevat eleet tai ilmeet
- Härskit puheet, kaksimieliset vitsit sekä vartaloa, pukeutumista tai yksityiselämää koskevat huomautukset tai kysymykset
- Pornoaineistot, seksuaalisesti värittyneet kirjeet, puhelinsoitot, sähköpostit, viestit, kuvat → Näistä lisää ”Seksuaalinen häirintä netissä” -luennolla
- Seksin ehdottaminen epäasiallisessa yhteydessä, sen vaatiminen vastineeksi → voi olla rikos, seksin ostamisen yritys alaikäiseltä rikos
- Fyysinen koskettelu, joka on sävyltään seksuaalista (esim. reiden hipelöinti) → ahdistelua, rikos
- Raiskaus tai sen yritys = seksuaalista väkivaltaa, rikos

Mikä on huumorin ja häirinnän ero?

- **Huumori on kaikkien osapuolien mielestä hauskaa**, häirintä ei.
- Seksuaalinen häirintä on yksi **vallankäytön** muoto.
- Häirinnän ilmapiiri on uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava.
- On paljon tilanteita, joissa **häiritty ei uskalla sanoa, että tämä ei ole kivaa**. Et voi päätellä sitä siitä, että toinen ei sano mitään.
→ Älä oletta, vaan kysy.
- ”Pukukoppipuheet”: vitsailua, naljailua, kannustamista ja joukkuehengen nostattamista. Saattaa kuitenkin helposti olla syrjivää ja arvottavaa tai huumori epäasiallista ja ulossulkevaa.
→ Kuka missäkin seurassa uskaltaa sanoa, ettei ole ok?

Tehtävä 2: Mitä tehdä, jos kohtaa seksuaalista häirintää/ahdistelua?

- **Mitä tehdä, jos kohtaa seksuaalista häirintää tai ahdistelua?**
 - Miettikää hetki yksin tai pienissä ryhmissä.

Mitä tehdä, jos kohtaa seksuaalista häirintää/ahdistelua? 1/2

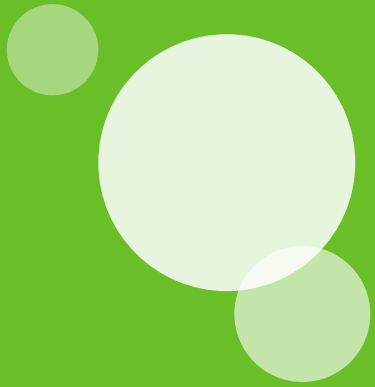
- **Osoita, että et halua tulla kosketetuksi / et halua, että sinulle puhutaan/viestitään noin. Siirry kauemmas. Jos olette kaksin, lähde pois.**
- **Sano reippaasti ja kuuluvasti ei.**
 - Esimerkiksi: Et koske muhun! / Lopeta, en halua että teet noin / Tuo ei ole asiallista / Mua odotetaan kotona/ Mun pitää nyt mennä.
- **Jos toinen silti jatkaa, olet vaarassa.**
- Lähde pois, jos pystyt. **Tärkeintä on poistua nopeasti ja mennä turvaan,** esimerkiksi muiden ihmisten seuraan.
- **Sinun ei tarvitse jäädä, vaikka olisit ensin luvannut jotain. Saat olla tyly ja lähteä pois sanomatta mitään.**
- Tarvittaessa soita vanhemmillesi, että he tulevat hakemaan sinut.

Mitä tehdä, jos kohtaa seksuaalista häirintää/ahdistelua? 2/2

- Jos olet paikalla, kun jotakuta muuta häiritään tai ahdistellaan, **auta häntä pääsemään tilanteesta pois.**
- **Kerro ikävästä kohtelusta heti jollekin luotettavalle aikuiselle.** Yleensä aikuinen pysähtyy kuuntelemaan. Jos ei, puhu toisen aikuisen kanssa. On tärkeää, ettet jää asian kanssa yksin.
 - Myös esim. Väestöliiton nuorten seksuaalineuvontachat, Poikien Puhelin, MLL:n nuortennetti
- Luotettavan aikuisen kanssa voitte arvioida tarvetta jatkotoimenpiteille (esimerkiksi rikosilmoituksen teko, keskusteluapu ammattilaisen kanssa).

Väestöliiton ilmaiset palvelut nuorille

- Seksuaalineuvontachat alle 20-vuotiaille
 - vaestoliitto.fi/nuoret; ma klo 14-16, ke klo 15-17, to klo 13-15 ja pe klo 12-14
 - Anonyymi päivystyschat
- Poikien Puhelin ma-pe klo 13-18 p. 0800 94884, chat: poikienpuhelin.fi
- Väestöliiton seksuaalisuus- ja parisuhdeaiheiset ajanvarauschatit nuorille aikuisille ja pareille (alle 35-v)
 - hyväksymys.fi/ajanvarauschat
- Oletko kohdannut epäasiallista käytöstä urheiluharrastuksessa? → etoleyksin.fi
- hyväksymys.fi/nuortenvaestoliitto
 - Artikkelit, videot, podcastit, nettiluennot
 - Nuorten seksuaalinen hyvinvointi ja intiimit ihmissuhteet

Kiitos!

Katso myös luento: Seksuaalinen häirintä netissä